

CERKVENI GLASNIK ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1.— Din

LETO 1936

NOVEMBER

ŠTEV. 11

Veselje v mesecu mrtvih

Veliko pristrčnega veselja lahko uživamo v mesecu novembru. Ali je to mogoče? V mesecu, ko odмира narava. V mesecu, ki je posvečen našim mrtvim.

Vemo, da smo deležni najbolj plemenitega in osrečujočega veselja tedaj, če komu pomagamo iz resnične bede in težave. Velikokrat motrimo bolečine in težave, katerih žrtve so bratje in sestre okoli nas. Dejansko pomoč bi radi nudili, pa premoženja nimamo; dobro besedo bi radi izrekli, pa jo ne znamo in najde čisto tudi gluha ušesa; toplo ljubezen bi radi nudili, pa ni sprejeta.

Vse stiske tega sveta so pa prazen nič v primeri s stisko ubogih duš v vi-

cah. Očiščene morajo biti v trpljenju. To trpljenje je težko. Le ena tolažba jih spremlja, da bo namreč njihovega trpljenja enkrat konec. Same si trpeče duše ne morejo pomagati. Kako vesele in hvaležne bodo nam, ako jim hitimo na pomoč.

Vsak lahko pomaga. Enaka je pomoč najrevnejšega in najbogatejšega zemljana. Molitev, dobra dela, sv. obhajila, sv. maše in odpustki, to so zakladi, katere lahko pošiljamo trpečim v vica. Z vsem tem odpiramo trpečim rešitev in veselje. A tudi sebi osrečujoče veselje in zagotovilo plačila v nebeški sreči! *

Visok obisk v Tržiču

V torek 29. septembra so se sredi popoldneva zazibali v slovesnem zvonjenju vsi zvonovi naše župnijske cerkve. Prihiteli so Tržičani in posebno otroci, ki so se postavili pred cerkvijo v gost špalir. Iz Begunj je pripeljal namreč avto ljubljenca našega naroda prevzvišenega g. nadškofa dr. A. B. Jegliča. Spremljal ga je č. g. kanonik in dekan Matija Mrak iz Stare Loke in g. škofijski ravnatelj Jože Jagodič. Do cerkvenih vrat so bili otroci skupno in posamezno deležni njegove velike ljubeznivosti, v polno razsvetljeni cerkvi, ki je bila na mah polna vernikov, smo pa prejeli vsi njegov nadpastirski blagoslov. Zabučale so orgle, cerkev je zapela Marijino pesem in v očeh mnogih so igrale solze. Ogleдал si je visoki gost prenovitvena dela v cerkvi in ko je odhajal iz cerkve, so mnogi posnemali tudi slike. Šaljivo je dejal gospodu bogoslovcu Femcu: »Vi pa nekaj prepovedanega delate!« To prepovedano delo objavlja tudi ta štev. župnijskega lista, da bo Tržičanom v lep spomin.

Visoki gost si je ogledal tudi razstavo predmetov za Janjevo in pohvalil je požrtvovalnost Tržičanov, katero je vedno visoko cenil. Po obisku v župnišču se je odpeljal na Okroglo pri Naklu,

kjer je obiskal starosto duhovščine naše škofije g. msgr. Tomo Zupana.

Visok in ljubezniv obisk je bil po žalostnih dnevih predilniške stavke sve-

tel žarek v tržiško življenje in smo zanj res iz srca hvaležni. Bog ohrani visokega in zaslužnega dostojanstvenika v sedanji čilosti še mnogo let!

Ni zastonj prosil...

ste čitali v zadnjem »Glasniku«. Težko je prositi, a še težje je pisati zahvalo. Človek ne najde besede, da bi jo prav postavil. Prosil sem za našo zapuščeno cerkev in v njenem imenu se tudi zahvaljujem. Za »Bog plačaj« ste delali in darovali in jaz sem prepričan, da Vam Bog ne bo ostal dolžan. Tega mu sv. Miklavž, patron janjevski, ne bo dopustil. Dolgo že varuje janjevske vernike in jim pomaga v vseh potrebah. Imajo pa tudi moji verniki v njega neomejeno zaupanje, pa pravijo, da jih nikdar ne vara. V tem zaupanju bodo molili tudi za dobrotnike v daljnem Tržiču, ki so tako bogato pripomogli k lepoti službe božje v cerkvi sv. Miklavža na Kosovem polju. Še enkrat: Bog povrni vsem, ki ste na ta ali oni način sodelovali pri tej apostolski akciji, s katero ste razveselili mene in vse moje vernike.

Ko že govorim o zaupanju Janjevcev do njihovega patrona sv. Miklavža, naj povem še tale primer. Ko sem bil zadnjič v Sloveniji, sem se hotel vrniti iz Ljubljane do Beograda z aeroplanom, da enkrat poskusim še tako potovanje. V Tržiču me je g. župnik pregovoril, da sem to misel opustil. Čudno me je strelilo, ko sem v Zagrebu v vlaku bral v časopisih o grozni letalski nesreči v Ljubljani. Ko bi se bil peljal z aeroplanom, bi bil tudi jaz med mrtvimi. O tem sem pripovedoval svojim vernikom in vsi so govorili: »Sv. Nikola ni dopustil

nesreče. On Vas hoče še tu imeti in zato Vas je rešil.«

Najbrž bo res tako. Hvala mu!

Zakrajšek Viktor.

*

Tudi tržiški župnik ni zastonj posredoval, da je dobila prošnja tako bogat odziv. Zato se tudi zahvaljuje. Že pred leti so tržiška dekleta iz Marijine družbe pri bosanskem odseku izdelovale različne cerkvene predmete in pokazale požrtvovalnost za lepoto službe božje v zapuščenih krajih. Sedaj je pa bilo narejenega kar za celo razstavo. Župnik je nesel vse predmete osebno v Janjevo. Hotel se je z g. Viktorjem tudi iz Janjeva pismeno zahvaliti vsem, ki so sodelovali. A zgodilo se je to-le: V celem mestu Janjevu ni bilo nobene krajevne razglednice. Imajo pa tam fotografa, ki pač razglednice sproti naredi. Dobil je naročilo za 20 razglednic takoj prvi dan, ko je prišel tržiški župnik v Janjevo. Obljubil je, da jih naredi. Drugi dan je namesto razglednic poslal proti večeru začudeno vprašanje, zakaj kar 20 razglednic. Tretji dan je sporočil, da mu neke tvarine manjka in torej ne more razglednic narediti. Poslal je zato navadne dopisnice, a tržiški župnik je že odhajal in zagotovil g. Viktorju, da bo zahvalo kar v župnijskem listu priobčil. Naj bo ta obljuba s tem z vso prisrčnostjo izvršena!

Zakrajšek Viktor:

Ustalar

»Kaj je pa zopet to«, boste vprašali pri čitanju tega čudnega naslova. Poskušal vam bom to na kratko razložiti.

V juliju smo začeli pri cerkvi v Janjevu zidati 50 m visok zvonik, kar je za tukajšnje kraje nekaj izrednega, saj imajo skoro vse cerkve samo lesena stola za zvonove. Tudi v Janjevu je stal do nedavnega tak lesen zvonik, ki pa je grozil, da se bo podrl in se je pri zvonjenju sumljivo tresel in zibal. Dolgo smo ugibali, kaj in kako, končno smo

sklenili, da sezidamo zvonik, kakor ga imajo druge katoliške cerkve. S tem sklepom pa še ni bilo nič izvršenega. Od Božiča naprej je moja glavna skrb zidanje zvonika. Najprej načrt, potem gradbeniki in pa glavno vprašanje: denar. Nekaj smo imeli prihranjenega, malo smo se pa zanašali na dobra srca, ki so se tudi v precejšnji meri odzvala.

Po dveh mesecih dela in skrbi — vse smo delali v lastni režiji — smo prišli do strehe. Ko je bilo postavljeno stre-

šno ogrodje bi pa morali priti mojstri na svoj račun. V teh krajih je namreč navada, da začno zidarji takoj, ko pridejo do vrha, klicati srečo vsem sosedom, ki potem prinašajo darove v obliki kosov blaga in razna ročna dela, kar vse obesijo po strešnem ogrodju. Seveda se zidarji vsakemu posebej zahvalijo in

to na vse grlo, da odmeva daleč okrog. Ti darovi, ki so poklonjeni zidarjem, se imenujejo »ustalar«. Beseda je turškega izvora.

Že več dni prej je vse govorilo samo o »ustalarju«. Eni so bili proti temu, da bi se na cerkvi kričalo, drugi so zopet govorili, da bi mojstri preveč dobili itd. Najbolj resen predlog, katerega sem se tudi jaz oprijel, je pa bil, naj se »ustalar« pobira, a ne za mojstre, ampak za cerkev. Vsaka hiša bo gotovo nekaj dala, ko bo za zvonik sam. Pogodil sem se z mojstri in v cerkvi oznanil, za kaj se

bo pobiralo. Ko sta zavihrali na vrhu zvonika papeška in državna zastava in se je dvigal visoko proti nebu ves v cvetju začasni križ, je slovesno zvonjenje dvignilo celo Janjevo. Komaj so zvonovi prestali, je začel najstarejši zidar klicati, da je odmevalo po Janjevu in daleč na okrog, da je zvonik postavljen v slavo Bogu in na čast sv. Miklavžu. Ni še končal, ko so prišli prvi darovi. Tri dni je imel en delavec samo to delo, da je na vso moč klical iz vrha zvonika: »Ta dar je prinesel za zvonik na čast sv. Miklavžu I. I. Naj Bog blagoslovi njega in vso njegovo družino. Naj ima napredek in blagoslov v svoji hiši! ... Seveda ni zastoj kričal, saj je v treh dneh priklical cerkvi skoro 5.000 Din, zakaj ni hiše v Janjevu, ki ne bi vsaj nekaj dala; še celo muslimani so dali.

Seveda s tem pa delo na zvoniku še ni bilo dovršeno. Za »ustalarjem« je prišla še streha in vse drugo. Blagajna se je osušila, a kljub temu smo nekako prišli do konca. Na praznik Kristusa Kralja bo janjevska fara na Kosovem polju slavila izredno cerkveno slovesnost — blagoslovitev novega zvonika, ki daleč na okrog nima para. Vesel bom ta dan tudi jaz, ker bom rešen velike skrbi, samo malo dolga bo ostalo...

To in ono

Red na pokopališču mora biti iz spoštovanja do umrlih in zaradi svetosti kraja. Saj naše pokopališče slovi po urejenosti in lepoti, a do neljubosti tudi pride tu in tam. Morda bodo na mestu sledeča opozorila: 1. Če kakšen grob ostane za praznik mrtvih zanemarjen, bo zavrzan, da ne bo kazil pokopališča. 2. Grobovi morejo biti prekopani na 10 let. Nihče se nima pravice pritoževati, če je kakšen grob prekopan po preteklih desetih letih. Vsak mora v župnem uradu oskrbeti podaljšanje dobe za prekop. Možno je to oskrbeti za nadaljnjih 10 let proti odškodnini, ki je porabljena za stroške pokopališča. 3. Če se svoji ne brigajo za spomenike, ko je grob prekopan, pripade spomenik cerkvi. 4. Smeti je dovoljeno odlagati na pokopališču samo v obe smetni jami. Odvišno prst pri večjih preurejevanjih grobov naj pa vsak sam odpelje iz pokopališča, da ne bo delal pokopališču za odvoz prevelikih stroškov. 5. Nihče naj ne vodi na

pokopališče psov in vsak naj vsakega psa s pokopališča takoj našene. 6. Prosi na pokopališču vsaka rožica Te: ne utragaj me!

Petje šolske mladine pri službi božji priporoča in odreja banska uprava. Je to velike važnosti za vzgojo mladine in zato banovina naroča, da učiteljstvo uči poleg svetnih pesmi otroke tudi lepih cerkvenih pesmi. Pod vodstvom učiteljstva naj potem mladina te pesmi poje v cerkvi. Šolski nadzorniki se bodo ob nadzorovanjih prepričali, če se ta odredba izpolnjuje.

Cerkveni ključar bistriske podružnice sv. Jurija Paplar Janez je bil ključar, ko je spadala Bistrica še pod Križ. Bog ga je poklical k sebi 9. oktobra. Tudi oče pokojnega je bil že ključar in za naslednika je imenovan njegov sin Janez, ki prevzema posestvo.

Cerkveno darovanje na žegnansko nedeljo je prineslo župni cerkvi 2115,75 Din. Bog povrni!

Cerkev sv. Andreja je dobila letos mnogo novega perila in oltarnih prtov. Z novim podom in popravo sten je bila precej osušena tudi zakristija. Lepo je, da so mnogo dela obrtniki pri zakristiji poklonili podružnici zastonj in so se tako pridružili pridnim ženskim osebam, ki so oskrbele perilo za: Bog povrni! Vsa podružnica je sedaj lepa na zunaj, v notranjosti jo pa kazijo mokrotne stene. Podružnica sv. Jožefa je pa razdrapana v zunanosti. Za župno cerkvijo prideta pač na vrsto s popravili obe podružnici v mestu.

Izglubljene ali v cerkvi pozabljene molitvenike, dežnike, torbice in drugo drobnjarijo hrani cerkvenik v zakristiji, kamor naj se oglasijo lastniki.

Oznanila za november

1. Praznik vseh svetnikov, XXII. nedelja po Binkoštih in prva nedelja v mesecu. Pri šesti sveti maši je mesečno sveto obhajilo za može in fante. Ob šestih in desetih je sveta maša z dvema blagoslovoma in pred Najsvetejšim. Ob desetih je peta sv. maša. Popoldne ob dveh je sv. rožni venec, litanije vseh svetnikov, pridiga, pete večernice za umrle, odhod na pokopališče, kjer bo pred kapelico libera za umrle in petje žalostink. Zvečer po Ave Mariji so v župni cerkvi vsi trije deli sv. rožnega venca za umrle, nato pa poje cerkveni moški zbor pred vojnim spomenikom žalostinke in žalostinke igra tudi godba.

2. Spomin vernih duš. Sv. maše se prično že ob pol peti uri zjutraj. Ob šestih je orglana sv. maša s slovenskim petjem, okrog sedme ure se prično velike bilje, nato slovesna črna peta sv. maša z leviti za vse verne duše v vicah in končno obhod po pokopališču, kjer je pred kapelico libera za pokojne. Zvečer ob pol osmih je v župni cerkvi sv. rožni venec in litanije Matere božje.

Popolni odpustek za duše v vicah more dobiti od opoldne 1. novembra do opolnoči na praznik vseh vernih duš vsak vsakokrat, kadar obiše kako cerkev ali napol javno kapelo. Pogoji: obisk cerkve, prejem sv. zakramentov in molitev šestih Očenašev in Zdravih Marij s Čast bodi v papežev namen. Kdor hodi vsak dan ali zelo pogosto k sv. obhajilu, temu ni treba za odpustke posebej k sv. spovedi. Odpustki se morejo nakloniti le dušam v vicah.

6. Prvi petek v mesecu. Ob šestih je sveta maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je skupna molitev svete ure v župni cerkvi od osme do devete ure.

8. XXIII. nedelja po Binkoštih, zahvalna in karitativna nedelja. Službe božje so v navadnem redu. Po šesti sv. maši, ki je pred Najsvetejšim, je zahvalna pesem za pridelke letošnjega leta. V pušco se to nedeljo pobira za domače reवेže.

15. XXIV. nedelja po Binkoštih. Službe božje kot vsako nedeljo.

22. XXV. nedelja in zadnja po Binkoštih. Službe božje v navadnem nedeljskem redu.

29. I. adventna nedelja. Pri šesti sv. maši bo pričetek zornic.

Ves advent so zornice zjutraj ob šestih, ko je sv. maša pred Najsvetejšim z blagoslovom in petjem. Vsak dan je tudi prilika za adventno sv. spoved.

30. Sv. Andrej. Ob šestih je v farni cerkvi orglana farna sv. maša, ob desetih je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

Za pokojne tržiške dušne pastirje bo slovesna črna peta sv. maša z leviti in libero v tork 3. novembra ob 6.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 8., vesoljna odveza 1., 19., 21. in 25.

Dekliška Marijina družba: shod 15., skupno sv. obhajilo 29.

Marijina družba za žene: shod 22., skupno sv. obhajilo 8.

Marijina vrtca: sestanki po napovedi gospodov veroučiteljev.

Otroška nedelja: 8., ko je popoldne nagovor za otroke in petje otrok.

Mesečna šolska sv. spoved: meščanska šola 21., deklice osnovne šole 6., dečki osnovne šole 28. Vedno popoldne ob treh in drugo jutro po osmi sv. maši skupno sv. obhajilo.

Župnijska kronika

Septembra v naši župniji rojeni: 4.

Septembra v naši župniji poročeni:

1. Krnaič Ivan, čevljarški prikojevalec, Ljubno št. 40, in Stritih Angela, predilniška delavka, Bistrica 50, poročena 5. septembra.
2. Hafner Peter, čevljar, Tržič, Za Virjem 12, in Krznar Antonija, služkinja, Tržič, Dolinska cesta 1, poročena 7. septembra.

Septembra v naši župniji pokopani:

1. Laibacher Melita, žena predilniškega uradnika, rojena v Tržiču 24. 5. 1895, poročena 11. 11. 1922, umrla v ljubljanski bolnici 2. septembra, pokopana v Tržiču 4. septembra.
2. Ovsenek Mihael, predilniški delavec, rojen v Tržiču 22. 9. 1889, poročen 21. 7. 1919, umrl v Tržiču, Kovaška ulica 1, dne 10. septembra.

Septembrska poročila od drugod:

1. Mežek Milan, sin delavca Janeza in Viktorije iz Tržiča, se je rodil v ljubljanski bolnici 1. 9. 1956.
2. Škerjanec Alenka, hči služitelja Jožefa in Ivane iz Tržiča, se je rodila v ljubljanski bolnici 18. 9. 1956.
3. Čadež Leopold, krojaški mojster iz Tržiča, se je poročil v Cerknici 28. 6. 1956 z Grebenc Ivano.
4. Peternel Anton, rojen v Tržiču 172 dne 16. 1. 1910, se je poročil v Ljubljani-Trnovem 13. 9. 1956 s Špeh Ivano.
5. Pangerc Štefan, si kleparja Matevža iz Bistrice 54, je umrl v ljubljanski bolnici dne 7. septembra 1956.